

Histoire d'A: een tekst van vlees en bloed

Een dialoog tussen muzikanten en acteurs blijft nagenoeg uit. (Foto Raymond Mallentjer)

RECENSIE

WAT: Histoire d'A (groepsportret)

WIE: Muziektheater Transparant, Prometheus Ensemble en De Roovers

WAAR EN WANNEER: Op dinsdag 31 oktober om 20 u in Vooruit, Sint-Pietersnieuwstraat 23, 9000 Gent (tel.09/267.28.28). Op 7 november in de Stadsschouwburg, Brugge en op 9 november in de Kortrijkse Schouwburg. Op tournee tot 18 november. (Info: 03/235.04.90, Thassos)

ONS OORDEEL: Histoire d'A (groepsportret) is niet meer dan een mooie aanzet in de zoektocht naar een manier om een tekst van Peter Verhelst te brengen.

Dat de erg tot de verbeelding sprekende teksten van Peter Verhelst voor sommige theatermakers op het podium een moeilijke bevalling zijn, bewees Het Toneelhuis met *Aars*. Dit kind verdrong in het onvermogen van de makers om een visuele taal te creëren die aansluit bij Verhelsts beeldspraak. Het Antwerpse collectief De Roovers koos voor *Histoire d'A* (groepsportret), dat zij samen met Muziektheater Transparant en het Prometheus Ensemble onder leiding van Etienne Siebens brengen, resoluut voor een soberdere aanpak.

Histoire d'A (groepsportret) is een bewerking van het libretto van Stravinsky's *L'Histoire du Soldat*, waarin een soldaat zijn

viool, of zijn ziel, aan de duivel verkoopt. Peter Verhelst hield van dit oorspronkelijk verhaal enkel de twee centrale thema's over, namelijk het Faust-motief en de oorlog. Verhelst maakte van de oorlog een innerlijke

MUZIEKTHEATER

strijd: de gruwelen zijn ingebed in zijn kenmerkende beeldspraak over het lichaam. Zijn fragmentarische tekst is zodanig van vlees en bloed dat De Roovers wijselijk beslisten om hem zonder franjes te brengen.

Het collectief slaagde er in het verleden meermaals in 'serieuze' teksten op een verteerbare manier te brengen. *Histoire d'A* (groepsportret) is evenwel wars van het typische vleugje Roovers-ironie en de monologen worden daardoor bijwijlen erg pathetisch. De muziekfragmenten uit de Suite van *L'Histoire du Soldat* die de tekst afwisselen of begeleiden, kunnen evenmin verhinderen dat de voorstelling soms zwaar op de hand wordt.

Het heterogene *L'Histoire du Soldat* laat de instrumenten van het zevenkoppig ensemble een dialoog met elkaar aangaan. De dialoog tussen muzikanten en acteurs blijft evenwel nagenoeg uit. Er zijn wel enkele fraaie momentopnamen, zoals het Prometheus Ensemble dat behoedzaam improviseert op de woorden "ergens gromt een onweer / of ergens hoest een onweer / of ergens blaft een hond". Of de verkrachtingsscène, waarin de muzikanten een claustrofobische kring vormen rond Sara De Bosschere en Luc Nuyens, en elke streling of aanraking van de laatste door een ander instrument begeleid wordt, steeds sneller en agressiever. Het zijn vonkjes die echter meteen weer uitdoven.

Eigenlijk blijft van *Histoire d'A* (groepsportret) vooral de betekenisvolle scenografie van Stef Stessel hangen. Hoewel je bij het aanschouwen van de muur van kledingstukken een déjà-vu hebt (Vandekeybus' vloer van kledingstukken in *La Mentira* en Fabres uniformen in *The Fin Comes a Little Bit Early This Siecle*), blijft het een sterke evocatie van een "legioen van lichamen". De blauw-grijze kleurschakeringen, de subtiele lichtregie en de twijgen roepen het steriele beeld van een desolaat concentratiekamp bevolkt door enkele overlevenden op.

Alles bij elkaar beschouwd is *Histoire d'A* (groepsportret) niet meer dan een mooie aanzet in de zoektocht naar een manier om een tekst van Peter Verhelst te brengen. De voorstelling zit nog maar in een pril stadium van een rijpingsproces, en is een vrucht die iets te snel van de boom werd geplukt. Het sprookjesbordeel *Zwellend Fruit* (op tournee met De Nachten) komt wat mij betreft nog altijd het dichtst in de buurt van de sfeer die Verhelst in een zinnenstrelend boek als *De kleuren-vanger* oproept.

Sally De Kunst